

2.2.2015

Helsingin yliopiston tutkimusdatapolitiikka¹

1. Helsingin yliopistossa opetetaan ja noudatetaan hyvää aineistohallintatapaa. Jokainen yliopistoyhteisön jäsen on vastuussa hyvän aineistohallintatavan noudattamisesta.
2. Jokaisen yliopistolaisen on noudatettava tutkimuseettisiä ohjeita tutkimusaineistojen ja -datan hallinnassa ja avaamisessa sekä huolehdittava luottamuksellisten tietojen suojaamisesta, tietoturvasta ja tietosuojasta lainsäädännön, hyvän tieteellisen käytännön sekä yliopiston antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.
3. Helsingin yliopisto sisällyttää tutkimusaineisto-osaamisen tutkijoiden perehdytykseen sekä ottaa tämän osaamisen huomioon akateemisessa ansioitumisessa. Tiedekunnat ja laitokset sekä vastuulliset tutkijat vastaavat opiskelijoiden ja tutkimushenkilöstön perehdyttämisestä hyvään aineistohallintatapaan.
4. Helsingin yliopisto tarjoaa koulutusta ja tukea aineistohallintasuunnitelmien laatimiseen sekä datanhallintaan tutkimuksen elinkaaren ajan. Koulutusta tarjotaan sekä opintojen osana että henkilöstökoulutuksena.
5. Helsingin yliopisto tarjoaa tutkijoille ja tutkimusryhmille tutkimusdatainfrastruktuurin, joka käsittää datan hallintaa, käyttöä, löytyvyyttä ja jakamista tukevia työvälineitä, palveluita sekä tallennus-, laskenta- ja käsittelykapasiteettia. Datainfrastruktuuri rakennetaan ja sitä kehitetään yhteistyössä kansallisten ja kansainvälisten toimijoiden kanssa, ottaen huomioon myös näiden tarjoamat palvelut ja infrastruktuurit.
6. Helsingin yliopisto tarjoaa tukea tutkimusaineistoihin liittyvien oikeudellisten kysymysten tunnistamiseen ja ratkaisemiseen. Vastuulliset tutkijat vastaavat siitä, että tutkimuksessa syntyvien aineistojen omistusta ja käyttöoikeuksia koskevat sopimukset tehdään mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, soveltuvin osin ennen tutkimushankkeen alkua.
7. Rahoitushakemuksiin liitettävissä aineistohallintasuunnitelmissa on otettava huomioon aineiston ja datan kerääminen, käsittely, omistajuus ja käyttöoikeudet, (pitkäaikais)säilytys, uudelleenkäyttö ja julkaiseminen, suunnitelmallinen tuhoaminen sekä erityisesti niiden vaatimat resurssitarpeet. Tutkimusaineistojen metadatassa on mainittava tutkimusdatan omistaja ja oikeudelliset rajoitukset tutkimusaineistojen käytölle. Henkilötietojen ja muiden arkaluontoisten aineistojen käsittely ja säilyttäminen on otettava huomioon aineistohallintasuunnitelmassa.
8. Helsingin yliopiston piirissä tuotettu, julkaistuihin tutkimustuloksiin liitetty tutkimusdata on lähtökohtaisesti yhteiskäyttöistä ja avointa. Aineiston löydettävyydestä ja viitattavuudesta on huolehdittava. Aineistojen käytön yhteydessä tutkimusaineistojen tekijät on mainittava hyvän tavan mukaisesti ja Helsingin yliopisto on mainittava tutkimusaineistojen lähteenä. Elinkeinoelämän ja yhteiskunnan toimijoiden käyttöön jalostetuista datakonaisuuksista voidaan periä korvaus.

¹ Tutkimusdatapolitiikka koskee tutkimushankkeissa tuotettavia, käytettäviä ja muokattavia digitaalisia tutkimusaineistoja eli tutkimusdataa. Tutkimusdatapolitiikan ulkopuolelle on rajattu fyysiset aineistot, joihin tutkimusdata perustuu (esim. paperiaineistot) sekä biologisen tutkimusmateriaalin käyttö. Tutkimustoiminnassa syntyvien asiakirjojen ja aineistojen säilytystä ohjaavat [asiakirjojen säilytysohje eli arkistonmuodostussuunnitelma](#) (2013) ja yliopistojen yhteistyönä laadittu [tutkimusaineistojen säilytyskriteeristö](#) (Tutkimustoiminta. Asiakirjat, aineistot, dokumentointi. Helsinki 1997). Biologisen materiaalin käyttöä tutkimuksessa ohjaa erillinen [lainsäädäntö sekä lupakäytännöt](#).